

DIRECTIEBEOORDELING FACILICOM GROUP

Directiebeoordeling conform de gestelde eisen in
handboek CO₂-Prestatieladder 3.1

Auteur(s):
Mick de Ridder
Shahid Talib

Geaccordeerd door concerndirectie:

Shahid Talib
Sponsor Thema Duurzaamheid

COLOFON

Het format voor deze rapportage is opgesteld door Facilicom Energiemanagement.

-

Facilicom Energiemanagement
Van Leeuwenhoekweg 1
5482 TK Schijndel

0495 - 590500

<https://www.facilicom-energie.nl/>
energie@facilicom.nl

Dit format mag uitsluitend worden ingezet voor eigen gebruik en niet voor commerciële doeleinden.

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Directiebeoordeling	5
2.1 Status van acties voorgaande directiebeoordeling en audits	5
Tekortkoming vanuit externe audit 2023.....	5
Belangrijkste acties vanuit externe audit 2023 en interne audit 2024	5
Acties vanuit voorgaande directiebeoordeling	5
2.2 Wijzigingen duurzaamheidsmanagementsysteem	6
2.3 CO ₂ -footprint en energieprestaties	6
2.4 Voortgang doelstellingen en maatregelen	7
2.5 Effectiviteit stuurcyclus	7
2.6 Effectiviteit communicatie	8
2.7 Participatie initiatieven	8
2.8 Benodigd budget en investeringen	8
2.9 Projecten met gunningsvoordeel	8
3. Eindoordeel directiebeoordeling	9
3.1 Oordeel directie	9
3.1.1 Noodzaak voor wijzigingen	9
3.1.2 Speciale aandacht voor communicatie	9
3.1.3 Doeltreffendheid CO ₂ -prestatieladder	9
3.2 Kansen voor verbetering	9

1. Inleiding

Voor u ligt de directiebeoordeling conform het CO₂-prestatieladder handboek 3.1. Het doel van deze directiebeoordeling is om als directie de CO₂-Prestatieladder als managementsysteem te beoordelen op blijvende geschiktheid, implementatie, adequaatheid en effectiviteit. De verantwoordelijkheid voor de correcte input is binnen de organisatie belegd bij de duurzaamheidsmanager. Aan de hand van de aangeleverde input heeft de directie een aantal besluiten genomen. De door directie opgestelde besluiten worden opgenomen in de maatregelen, die getroffen zullen worden ten behoeve van de CO₂-reductie.

De input voor de directiebeoordeling voor een niveau 3 certificering bevat tenminste:

- a) De status van acties die zijn voortgekomen uit voorgaande directiebeoordelingen, interne audits en audits van de LadderCI;
- b) Wijzigingen in externe en interne belangrijke punten die relevant zijn voor het managementsysteem;
- c) Informatie over de prestaties en doeltreffendheid van het CO₂-managementsysteem, met inbegrip van:
 - 1) Het energiebeleid en de reductiemaatregelen;
 - 2) De energieprestaties, emissies en de actuele energiebeoordeling (eis 2.A.3);
 - 3) De voortgang op de reductiedoelstellingen en mate waarin deze zijn behaald
 - 4) De communicatie en initiatieven;
 - 5) De punten van zorg van de auditresultaten: interne audit (incl. doelstellingen per eis) en audits door de LadderCI.
 - 6) Afwijkingen en corrigerende maatregelen;
- d) De toereikendheid van middelen;
- e) De doeltreffendheid van ondernomen acties voor het oppakken van reductiekansen;
- f) Kansen voor verbetering;

De output van de directiebeoordeling bevat tenminste beslissingen en actie met betrekking tot:

- 1. Kansen voor verbetering;
- 2. De noodzaak voor wijzigingen in het CO₂-managementsysteem, reductiedoelstellingen, reductiemaatregelen en (deelnames aan) initiatieven;
- 3. Vanaf niveau 3 conclusies over de waarschijnlijkheid van het halen van eerder intern/extern gepubliceerde reductiedoelstellingen;
- 4. Doeltreffendheid van het CO₂-managementsysteem, inclusief een expliciete uitspraak over in hoeverre de CO₂-Prestatieladder functioneert zoals deze bedoeld is, gebaseerd op de resultaten van de interne audit met betrekking tot de doelstellingen per eis;
- 5. Behoeftte aan middelen.

Bovenstaande punten worden verwerkt in hoofdstuk 2 en 3.

2. Directiebeoordeling

In dit hoofdstuk wordt de effectiviteit van de CO₂-prestatieladder als managementsysteem beoordeeld.

2.1 Status van acties voorgaande directiebeoordeling en audits

Door Stimular is de interne audit uitgevoerd om de effectiviteit van het managementsysteem vast te stellen. Tijdens de interne audit van 2024 zijn een aantal mogelijke verbeteringen geformuleerd. Deze zijn conform de richtlijnen van handboek 3.1 verwerkt. Tijdens de externe audit van 2023 is onderstaande tekortkoming geconstateerd.

Tekortkoming vanuit externe audit 2023

De tekortkoming vanuit de externe audit van 2023 was als volgt:

De Co₂-uitstoot van België is niet meegenomen in de footprint (3.A.2). Bij de audit over de CO₂-prestatieladder voor 2023 is besproken (en in het audit verslag vermeld) dat Facilicom overweegt om België mee te gaan nemen in 2024/2025. Dat is in 2023 nog niet gedaan omdat er van uitgegaan werd dat dat een keuze is wanneer België wordt toegevoegd.

Er is een verbeterplan opgesteld om deze tekortkoming te verhelpen. Dit verbeterplan bestond uit een tweetal maatregelen. Allereerst is de CO₂-berekening voor België meegenomen als een losse divisie in de cijfers en de communicatie hierover vanuit Facilicom. Daarnaast wordt de CO₂-berekening van België vanaf 2024 volwaardig meegenomen in de reductiedoelen en reductiemaatregelen voor scope 1 en scope 2.

Verder worden jaarplannen opgesteld door iedere divisie, die door de beheerder van de CO₂-Prestatieladder getoetst worden om te bepalen of de doelstellingen en maatregelen in lijn zijn met het op groepsniveau vastgestelde CO₂-beleid. De voortgang van deze doelstellingen en maatregelen worden behandeld in de business-reviews.

Belangrijkste acties vanuit externe audit 2023 en interne audit 2024

Vanuit de externe audit zijn een aantal verbeterpunten aangedragen om het managementsysteem te verbeteren. Allereerst is met betrekking tot de rapportagegrenzen de organizational boundary opnieuw vastgesteld. Hierin zijn een aantal panden uitgesloten die enerzijds om niet zijn verkregen en anderzijds panden waar Facilicom beperkte operationele controle over heeft. De doelstellingen per categorie (wagenpark/panden) en per scope zijn nogmaals berekend om de voortgang te bepalen. Daarnaast is het communicatieplan uitgebreid met mogelijke communicatiemiddelen per divisie. Als laatste is de dubbeltelling van benzine en diesel verholpen door een controle uit te voeren op de samengevoegde invoergegevens.

Een belangrijke actie, die per 2024 is doorgevoerd, is de daadwerkelijke uitrol van het strategisch huisvestingsplan. Een goed voorbeeld hiervan is het afstoten van de kantoorlocatie in Eindhoven en daarmee de samenvoeging van het kantoor in Schijndel en Eindhoven. De reden voor samenvoeging is weerstand vanuit de verhuurder om te verduurzamen. Als laatste is aan de hand van de opmerking uit de interne audit de project-specifieke Co₂-uitstoot berekend voor de Gemeente Schiedam; het project met gunningsvoordeel.

Acties vanuit voorgaande directiebeoordeling

Vanuit de directiebeoordeling 2023 werden een aantal kansen ter verbetering van het managementsysteem vastgesteld. Een van de verbeterpunten was de ontwikkeling van een MVO-dashboard, waarbij de CO₂-prestatieladder als startpunt kan dienen. Tot op heden is er geen centraal MVO-dashboard opgezet. Wel zijn Trigion en Gom bezig om klant-specifieke CO₂-dashboards te bouwen.

Een ander verbeterpunt was het verbeteren van inzicht in de projectlocaties, waarbij Facilicom Bespaar het energiemonitoringssysteem moet zijn. Dit project is in volle gang. Momenteel zijn 42 Inluzio locaties opgenomen in Bespaar en meer zullen volgen in 2025.

Een laatste verbeterpunt is onderzoeken welke stappen gezet moeten worden omtrent het wagenparkbeleid om vanaf 2025 alleen nog maar elektrische voertuigen aan te schaffen. Zoals vermeld in het Plan van Aanpak is dit beleid daadwerkelijk uitgerold en vanaf 2025 actief voor personenauto's. Voor bestelbussen is deze discussie complexer door de afstanden die monteurs soms afleggen. Bestelbussen worden elektrisch indien mogelijk, waarbij het volledige wagenpark elektrisch zal zijn in 2030. Tevens is naar aanleiding van de verbeterpunten van de directiebeoordeling van 2022 gekozen voor de ontwikkeling van een dashboard om het wagenpark te analyseren en data centraal op te slaan.

2.2 Wijzigingen duurzaamheidsmanagementsysteem

De directie concludeert dat het duurzaamheidsmanagementsysteem goed functioneert. Het centraal registreren van de CO₂-uitstoot van zowel de Nederlandse als Belgische activiteiten wordt gezien als een belangrijk voordeel. Deze centrale aanpak zorgt voor uniforme en gemakkelijk toegankelijke informatie, wat het mogelijk maakt gerichte stappen te zetten in het CO₂-reductiebeleid. De voortgang hierop wordt zorgvuldig gemonitord via een structurele en doorlopende stuurcyclus, die ook in 2024 actief is ingezet. Door de beschikbaarheid van betrouwbare data kunnen beter onderbouwde besluiten worden genomen op het gebied van verduurzaming.

2.3 CO₂-footprint en energieprestaties

De totale CO₂-uitstoot van Facilicom Group haar Nederlandse activiteiten bedroeg in het basisjaar 2019, 18.020 ton CO₂. In 2024 was de totale CO₂-uitstoot ten opzichte van het basisjaar gereduceerd met 23% tot 13.948 ton CO₂. Hiervan is 11.658 ton CO₂ het gevolg van het wagenpark en het materieel en 1.251 ton CO₂ het gevolg van de panden. De overige 1.040 ton CO₂ is het gevolg van gedeclareerd zakelijk vervoer.

Jaarlijkse doelstellingen scope	CO ₂ uitstoot basisjaar	Doelstelling 2024	CO ₂ uitstoot 2024	Gerealiseerde reductie t.o.v. basisjaar
Totaal	18.020 ton CO₂	-37%	13.948 ton CO₂	-23%
Wagenpark (Scope 1, Scope 2, Business travel)	15.186 ton CO₂	-18%	12.697 ton CO₂	-16%
Panden (Scope 1, Scope 2)	2.834 ton CO₂	-76%	1.251 ton CO₂	-56%

De emissiestromen in 2024 van Facilicom Group haar Nederlandse activiteiten in percentages van de totale uitstoot:

- Wagenpark & Materieel 84%
- Stroomverbruik kantoorpanden 9%
- Business Travel 7%

De directie acht de in 2024 vastgestelde reductiemaatregelen op dit moment passend en realistisch om verdere CO₂-reductie te realiseren. Voor het jaar 2024 is een totale reductiedoelstelling van -37% ten opzichte van 2019 vastgesteld. In overleg met Dekra zijn in 2023 zowel de CO₂-uitstoot van de Belgische activiteiten als een groot aantal huurlocaties van Inluzio aan de berekening toegevoegd. Zoals besproken is België in 2024 structureel opgenomen in de scope van de reductiedoelstellingen. Door de toevoeging van deze nieuwe emissiebronnen is de beoogde reductie van -37% nog niet volledig gerealiseerd. Wel is vooruitgang geboekt; ten opzichte van het referentiejaar 2019 is een totale reductie van 23% bereikt, ten opzichte van 16% in 2023. De reductie op de gebouwemissies blijft positief, al zorgt de uitbreiding van de scope ervoor dat de oorspronkelijke doelstellingen tijdelijk uit zicht zijn geraakt.

De op groepsniveau vastgestelde klimaatdoelen zijn door de verschillende divisies vertaald naar eigen concrete doelstellingen. Uit de verdeling van de emissiestromen blijkt dat het wagenpark nog steeds de grootste bron van CO₂-uitstoot vormt. In dat licht is het positief dat er een gerichte roadmap is opgesteld voor de verduurzaming van het wagenpark. In lijn met het groepsbeleid geldt vanaf 2025 een bestelstop op fossiele personenauto's; alleen elektrische voertuigen mogen dan nog worden aangeschaft. Zoals verwacht leidde dit in 2024 tot een toename in het aantal bestelde fossiele voertuigen. Tegelijkertijd is ook een duidelijke

verschuiving zichtbaar: er zijn in datzelfde jaar ruim 200 elektrische voertuigen besteld. Hiermee is een belangrijke stap gezet richting de volledige elektrificatie van het wagenpark.

Voor de verduurzaming van de panden ligt de regie bij de manager van het Shared Service Center Facilities. Het is dan ook van belang dat alle divisies bij hun vastgoedkeuzes en -acties blijven aansluiten bij het overkoepelende groepsbeleid.

2.4 Voortgang doelstellingen en maatregelen

Facilicom Group heeft als doel gesteld om in 2030 CO₂ neutraal te zijn voor scope 1 en scope 2. Daarnaast heeft Facilicom kwantitatieve reductiedoelstellingen gesteld tot en met 2028:

Tabel 1: Jaarlijks gekwantificeerde CO₂-reductiedoelstellingen tot en met 2028

Jaarlijkse doelstellingen scope	2025	2026	2027	2028
Panden	-40%	-40%	-41%	-45%
Wagenpark	-44%	-51%	-61%	-70%
Totaal	-43%	-49%	-57%	-66%

Deze doelstellingen worden haalbaar geacht door het beschikbaar stellen van voldoende middelen voor onderstaande maatregelen voor komende jaren:

- Elektrificeren van het wagenpark; vanaf 1 januari 2025 alleen elektrische voertuigen bestellen
- Stimuleren hybride werken.
- Investeren in nieuwe laadinfrastructuur.
- Webinar mobiliteit i.s.m. wagenpark en professionals.
- Beschikbaar stellen van NS Business card aan alle leaserijders.
- Doorvoeren maatregelen met terugverdiendtijd van 5 jaar.
- Bij het afsluiten van een nieuw huurcontract heeft het pand minimaal een A-label, of de pandeigenaar zal zorgen voor de realisatie van een A-label binnen 6 kalendermaanden na het starten van de huurovereenkomst.
- Minimaal A-label voor alle eigendomspanden in 2024.
- Elke 5 jaar optimalisatie klimaatsystemen bij in ieder geval alle eigendomsgebouwen door een professioneel installatiebedrijf.
- Afstoten van overbodig vastgoed.
- Onderscheiden groene- en grijze laadsessies bij eigendomspanden
- Uitvoeren van diverse maatregelen om het aandeel hernieuwbare energie te vergroten.
- Elektriciteitsbehoefte groen inkopen met Nederlandse garanties van oorsprongen.

2.5 Effectiviteit stuurcyclus

In het communicatieplan is een Plan-Do-Check-Act stuurcyclus opgenomen om continue verbetering te waarborgen. In de stuurcyclus zijn verantwoordelijkheden en taken vastgelegd om structureel te kunnen sturen op effectief CO₂-beleid. De PDCA-stuurcyclus borgt dat de vastgestelde reductiemaatregelen en (lange termijn) reductiedoelstellingen, die worden opgesteld voor de CO₂-prestatieladder, daadwerkelijk worden uitgevoerd en behaald. De beheerder van de CO₂-prestatieladder is verantwoordelijk voor de uitvoering van de stuurcyclus.

Ter verbetering van de stuurcyclus is er op groepsniveau een demarcatie gemaakt tussen de sociaal duurzaam en duurzaam milieu, waarbij sociaal duurzaam vanuit het concern wordt opgepakt door Suzanne Dortland en duurzaam milieu wordt opgepakt door Shahid Talib.

Daarnaast wordt door iedere divisie een eigen jaarplan opgesteld met daarin duurzaamheidsdoelstellingen en reductiemaatregelen. De beheerder van de CO₂-Prestatieladder borgt dat deze jaarplannen in lijn zijn met de op groepsniveau vastgestelde ambities. De divisies worden uiteraard aangemoedigd om een stapje verder te gaan dan het op groepsniveau al ambitieuze CO₂-beleid.

2.6 Effectiviteit communicatie

Tenminste halfjaarlijks zal er zowel intern als extern worden gecommuniceerd over de CO₂-footprint, voortgang van de doelstellingen en maatregelen. Daarnaast wordt er intern voldoende informatie verstrekt aan de medewerkers om zijn of haar individuele bijdrage te kunnen leveren. De afdeling corporate communicatie is vanaf 2023 verantwoordelijk voor de communicatie conform de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Dit ter ondersteuning van de beheerder van de CO₂-prestatieladder. Daphne de Roo is vanuit de afdeling corporate communicatie de contactpersoon.

2.7 Participatie initiatieven

Facilicom vindt het belangrijk om samen te werken aan een inspirerende leefomgeving. Om deze reden nemen verschillende medewerkers deel aan initiatieven om kennis van reducerende maatregelen te vergaren. De belangrijkste initiatieven, waar Facilicom op groepsniveau aan deelneemt, zijn Stichting Positieve impact, MVO Nederland, Green Business Club Waterweg, FMN (Facility Management Nederland) en Klimaatalliantie Duurzame Mobiliteit.

2.8 Benodigd budget en investeringen

Er is door de directie een budget beschikbaar gesteld voor het behalen en behouden van de certificering. Daarnaast is er voor de participatie aan de initiatieven budget beschikbaar gesteld. Tenslotte dient er voor de uitvoering van de maatregelen voldoende budget beschikbaar gesteld te worden. Elke maatregel wordt nader bekeken, zo een losse business case opgesteld, en apart geïmplementeerd. Deze zijn daarom niet verwerkt in onderstaand overzicht. De directie is voornemens om de besparingen, die de maatregelen opleveren, te herinvesteren in nieuwe maatregelen.

Jaarlijkse kosten voor ladderbeoordeling Dekra	+/- € 9.000,-
Contributie SKAO	€ 6.300,-
Begeleiding vanuit Facilicom Energiemanagement 2024	€ 44.268,-
Deelname Keteninitiatieven	+/- € 50.000,-

De beheerder van de CO₂-Prestatieladder is verantwoordelijk voor het behouden van de CO₂-prestatieladder certificering. Daarbij ondersteunen de operationeel verantwoordelijke per divisie samen met onder andere facilitair beheerder(s), wagenparkbeheerder(s) en de afdeling corporate communicatie.

2.9 Projecten met gunningsvoordeel

Op dit moment heeft Facilicom Group een project met gunningsvoordeel lopen bij de Gemeente Schiedam. Voor dit project met gunningsvoordeel wordt door de beheerder van de CO₂-prestatieladder in samenwerking met de klantmanager een projectdossier bijgehouden. Hierin worden zaken als de CO₂-uitstoot, doelstellingen en jaarplannen besproken.

3. Eindoordeel directiebeoordeling

In dit hoofdstuk wordt door de directie een eindoordeel geveld ten aanzien van de werking van de CO₂-prestatieladder.

3.1 Oordeel directie

De directie heeft beoordeeld dat de CO₂-prestatieladder naar behoren werkt. Het wordt als een groot voordeel en kans gezien dat de CO₂-uitstoot van alle Nederlandse activiteiten centraal wordt vastgelegd. Op deze manier is de informatie eenduidig en gemakkelijk beschikbaar. Zo kunnen er stappen worden gemaakt ten aanzien van het CO₂-reductiebeleid. De voortgang wordt middels een effectieve stuursysteem bewaakt, die in 2023 verder is aangescherpt. Daarnaast is het op basis van deze centrale vastlegging van de juiste gegevens mogelijk om geïnformeerde keuzes te maken.

3.1.1 Noodzaak voor wijzigingen

Volgens de directie is er geen noodzaak voor wijzigingen in het CO₂-managementsysteem, reductiedoelstellingen, reductiemaatregelen en Keteninitiatieven. De CO₂-prestatieladder werkt naar behoren. Daarnaast verwacht de directie dat de eerder gepubliceerde reductiedoelstellingen behaald zullen worden, omdat hiervoor verschillende prognoses en berekeningen zijn gedaan. Tenslotte zal door Facilicom de benodigde middelen en budgetten beschikbaar worden gesteld om continue verbetering te borgen. Echter ziet de directie een aantal mogelijkheden tot verbetering, die aangegeven zijn in subsectie 3.2.

3.1.2 Speciale aandacht voor communicatie

De verantwoordelijkheid voor de communicatie omtrent het duurzaamheidsbeleid is belegd bij de afdeling corporate communicatie. De communicatie over het CO₂-beleid is een vast onderdeel geworden binnen zowel de interne als externe communicatie door het communicatieplan. Het bewustzijn van de medewerkers is van groot belang voor het effectief reduceren van CO₂. Het bewustzijn moet de komende jaren nog verder groeien. Om deze reden dient er extra aandacht geschonken te worden aan de diversiteit van medewerkers.

3.1.3 Doeltreffendheid CO₂-prestatieladder

Het certificaat is van belang voor de duurzaamheidsambities van Facilicom Group, omdat Facilicom in 2030 CO₂ neutraal wil zijn en bedrijven met de CO₂-prestatieladder gemiddeld 2x zoveel CO₂ reduceren. Daarnaast is het certificaat van belang voor het imago van Facilicom om zich te profileren als duurzame facilitaire dienstverlener. Tenslotte is het van essentieel belang voor een aantal bedrijfsonderdelen van Facilicom Group om in de toekomst voldoende opdrachten binnen te kunnen halen. Om deze redenen vindt de directie het relevant om in het bezit te zijn van een niveau 3 certificering op de CO₂-prestatieladder.

Net als onze concurrenten (zoals omschreven in het document Plan van Aanpak voortgangsrapportage CO₂-prestatieladder 2022 Facilicom Group), richt Facilicom zich met name op verduurzaming van haar wagenpark. Uit hoofdstuk 2 is gebleken dat Facilicom op dit moment hierin al veel energie steekt, maar dat er ook nog meer dan genoeg ruimte voor verbetering is. Facilicom classificeert zichzelf op basis van bovenstaande sectorgenoten en de reeds genomen maatregelen voor het wagenpark en de panden, op het gebied van CO₂-reductie, als middenmoter.

Volgens de maatregelenlijst van SKAO behaalt Facilicom een overall gemiddelde score van A Standaard.

3.2 Kansen voor verbetering

- Maatregel 1: Ontwikkeling van een MVO-dashboard, waarbij de CO₂-Prestatieladder als startpunt kan dienen.
- Maatregel 2: Verbeteren van inzicht in projectlocaties van Incluzio, waarbij Facilicom Bespaar het energiemonitoringssysteem moet zijn.
- Maatregel 3: Betrouwbare data voor het wagenpark ontsluiten waarbij groene- en grijze laadsessies onderscheiden kunnen worden.
- Maatregel 4: Uitrol van HVO100 biodiesel als tussenoplossing voor de emissies van diesel bestelbussen.